

Gäller för: Ögonsjukvård

Innehållsansvar: Eva Axelsson, (evaax7), Teamledare

Godkänd av: Martin Thiel, (marth43), Verksamhetschef

Giltig från: 2025-02-26

Giltig till: 2027-02-26

Tuberkulos – kompletterande skyddsrutin för ögonkliniken vid misstänkt eller konstaterad tuberkulos

Reviderat i denna version

Ändring under rubrik Desinfektion och rengöring, byte till rengöringsmedel Tristel Duo.

Bakgrund

Lungtuberkulos är en luftburen smitta som smittar genom små droppar innehållande bakterier från upphostningar. Det krävs nära och långvarig kontakt för att bli smittad (t ex att dela hushåll). Personer med nedsatt immunförsvar har en ökad risk att bli smittade. Smittspridning sker inte via ytor eller föremål. Tuberkulos är en allmänfarlig sjukdom som är anmälningspliktig enligt Smittskyddslagen.

Hög smittsamhet har hostande patienter:

- med obehandlad eller otillräckligt behandlad lung- eller larynxtuberkulos.
- när patienten är direkt positiv där tuberkelbakterier kan påvisas i sputum vid direktmikroskopi.

Smittsamheten upphör efter ca 2 veckors adekvat behandling.

Sjukdomen är botad efter 6-12 månaders behandling.

Låg smittsamhet har patienter:

- med obehandlad lung- eller larynxtuberkulos utan hosta.
- när tuberkulosbakterier inte har påvisats i sputum vid direktmikroskopi. Patienten har positiv odling från pleuravätska, sårsekret eller lymfkörtel, s.k. direktnegativ.

Vid vård av patient som har låg smittsamhet behövs inget andningsskydd.

Syfte

Skyddsrutinerna avser att minska risken för personal vid inandning av smittsam aerosol vid vård av patient med misstänkt eller konstaterad tuberkulos med hög smittsamhet.

Åtgärder

Personal

- Begränsa antalet personer kring patienten
- Gravid personal eller personal med nedsatt immunförsvar ska inte delta i den direkta patientvården
- CE-märkt partikelfiltrerande andningsskydd skyddsklass FFP3 ska användas av all personal vid undersökningar av patienter med hög smittsamhet. Vg se bilaga andningsskydd och ”hur ett andningsskydd tas på”

Åtgärder vid bokning

- I bokningssystemet Elvis skrivs ”**Sist på dagen**” som kommentar när patienten bokas för besök.
- Bokande personal skriver också i **Meddelande** (under blått utropstecken i Elvis) att Centralreceptionen ska ringa sekreterare i Grön reception när patienten har anmält sig.
- Sekreterare i Grön reception kontaktar den undersköterska som förbereder för läkare alternativt den sjuksköterska som ska undersöka patienten

Undersökning på ögonmottagningen

- Mottagningen ska vara informerad om diagnos
- Patienten ska inte vänta i väntrummet utan tas in direkt på undersökningsrummet.
- Hostande patient förses med engångsnäsdukar att hålla för munnen vid hosta. Näsdukarna slängs i papperskorg.

Det finns inte någon dokumenterad effekt mot smittspridning om patienten bär munskydd.

Desinfektion och rengöring

- Instrument desinfekteras efter användning i diskdesinfektor
- Pelletter, linser och andra artiklar som inte tål värme rengörs med Tristel Duo enligt gällande rutin. Se rengöringsrutin i sköljen.
- Ytor och mindre spill av kroppsvätskor rengörs med ytdesinfektion 72+
- Vid större spill av kroppsvätskor används Virkon 3 %

Förslag på **FFP3** klassade andningsskydd med ventil

Hur ett andningsskydd ska tas på

1. Näsbygeln är placerad i den övre delen av masken. Forma bygeln genom att böja den försiktigt i mitten. Lägg andningsskyddet i den ena handen och vik ut den undre delen för att forma andningsskyddet som en kupa.

2. Vänd andningsskyddet och se till att banden frigörs.

3. Placera andningsskyddet under hakan och lägg det över mun och näsa samt dra banden över huvudet. Placera det undre bandet runt nacken och det övre bandet uppe på bakhuvudet.

4. Justera andningsskyddet så att det sluter tätt och forma näsbygeln efter näsan. För andningsskydd utan ventil, kupa båda händerna runt masken och andas ut kraftigt. Om Du upptäcker läckage, korrigerar näsbygeln, masken och/eller banden. För andningsskydd med ventil, kupa båda händerna runt masken och andas in kraftigt. Om Du upptäcker läckage, korrigerar näsbygeln, masken och/eller banden.

Foto: 3M Svenska AB, Health Care divisionen 2009

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Ögonsjukvård

Innehållsansvar: Eva Axelsson, (evaax7), Teamledare

Godkänd av: Martin Thiel, (marth43), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10102-675416934-285

Version: 12.0

Giltig från: 2025-02-26

Giltig till: 2027-02-26